



Det kan finnas hygienrelaterade orsaker till att kolibakterier numera är en ovanlig orsak till akut klinisk mastit hos tacka.

NYTT FRÅN SVARMPAT

# Akut klinisk mastit hos tacka – etiologiska agens och resistens

I *Svensk Veterinärtidning nr 8, 2022*, rapporterade vi om preliminära resultat från vårt då pågående projekt om akut klinisk mastit hos tacka. Nu är projektet avslutat och vi vill gärna förmedla de slutliga resultaten.

TEXT **YLVA PERSSON**, STATSVETERINÄR, SVA, **ANNETTE BACKHANS**, VETERINÄR, SVA, **KATARINA GUSTAFSSON**, DJURHÄLSOVETERINÄR FÅR, GÅRD & DJURHÄLSAN

## Resultat

Mellan mars 2022 och augusti 2023 har det kommit in 53 mjölkprover från 33 olika besättningar. Djurägarna hade ombetts att skicka in 1–3 mjölkprover från tackor med tecken på akut klinisk mastit (förändringar i mjölk, i juvret och/eller feber med påverkat allmäntillstånd). Mjölkproverna skickades in till SVA där den bakteriologiska odlingen och resistensbestämningen utfördes.

*Staphylococcus (S.) aureus* var den vanligaste bakterien följt av *Mannheimia (M.) haemolytica* (tidigare *Pasteurella haemolytica*). *Escherichia (E.) coli* hittades inte alls. Se tabell för detaljerad redovisning av agens. I tre av mjölkproverna fanns ingen växt av bakterier och i nio av mjölkproverna kunde ingen specifik infektion påvisas på grund av växt av blandflora. I fyra av proverna kunde mer än ett agens påvisas. Samtliga *S. aureus* var känsliga för

penicillin. Ett isolat av *M. haemolytica* och ett isolat av *Mannheimia* sp. var resistent mot penicillin och undersökning visade att de var penicillinbildande. Ett isolat av *M. haemolytica* uppvisade intermediär känslighet. Övriga bakterieisolat var känsliga för penicillin.

## Diskussion och slutsatser

Jämfört med den tidigare SvarmPat-studien om akut klinisk mastit på tacka

(Gustafsson & Andersson 2009) var *Staphylococcus aureus* inte lika dominerande nu och *E. coli* som var näst vanligaste agens då hittades inte alls i den här studien. Det ser alltså ut som att fördelningen av mastitpatogener kan ha ändrats något från den tidigare undersökningen. Även om materialet är förhållandevis litet bör vi kunna tolka resultatet som att kolibakterier numera är en ovanlig orsak till akut klinisk mastit hos tacka. Orsaken till detta kan vi inte svara på, men då *E. coli* är en miljöpatogen kan det finnas hygienrelaterade orsaker. Då de flesta patogenerna i undersökningen är känsliga för bencyclillin kvarstår rekommendationen att bencyclillin ska vara förstahandsval vid akut klinisk mastit hos tacka. Eftersom *S. aureus* fortfarande är vanligaste patogen bör behandlingstiden vara 5 dagar och eventuellt kan intramuskulär injektion med bencyclillin kombineras med lokala juvertuber för att höja koncentrationen av penicillin i juvret. Lite oroande är dock de två isolaten av penicillinresistenta *Mannheimia* som vi fann i studien. Det är därmed viktigt att fortsätta övervaka patogener och deras resistensmönster. Särskilt vid terapivikt. ■

Bakterieart	Antal isolat
<i>Staphylococcus aureus, pc-</i>	27
<i>Mannheimia haemolytica</i>	8
<i>Mannheimia</i> sp.	2
<i>Streptococcus</i> sp.	2
<i>Helcococcus ovis</i>	1
<i>Pseudomonas fluorescens</i>	1
<i>Staphylococcus</i> sp.	1
<i>Streptococcus dysgalactiae</i>	1
<i>Trueperella pyogenes</i>	1

## REFERENSER

- Katarina Gustafsson, Ulrika Andersson (2009). Clinical mastitis in ewes: Bacteriology and antibiotic resistance. 7th International Sheep Veterinary Congress, Norway, Stavanger.

## OM SVARMPAT

SvarmPat (Svensk veterinär antibiotikaresistensmonitorering av patogena bakterier) är ett flerårigt samarbetsprojekt mellan Gård & Djurhälsan och Statens Veterinärmedicinska Anstalt som är finansierat av Jordbruksverket.

Målet med SvarmPat är att bidra med aktuell kunskap om lämpliga val av behandling vid bakteriella sjukdomar hos lantbrukets och vattenbrukets djur för att motverka utveckling av antibiotikaresistens så att en god djurhälsa inom svenskt lantbruk kan bibehållas.

## Kontaktuppgifter:

Frida Matti, projektansvarig, Gård och Djurhälsan, frida.matti@gardochdjurehalsan.se  
Annette Backhans, Avdelningen för djurhälsa och antibiotikafrågor SVA, annette.backhans@sva.se